

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecătorul: N. Mazur
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Î N C H E I E R E

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Iuliana Oprea, Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, privind recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea la efectuarea recalcului,

C O N S T A T Ă :

La 18 aprilie 2016, Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor reprezentați de avocatul Dorian Pîcălău au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Afacerilor Interne (în continuare MAI) cu privire la recunoașterea refuzului ilegal și obligarea efectuării recalcului vechimii în muncă cu includerea în ea a avantajelor de două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu.

La 15 februarie 2017 reclamanții au depus cerere de concretizare și completare a pretențiilor prin care au solicitat atragerea în calitate de copârât Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare IGP al MAI), dat fiind faptul că la moment ultimii sunt angajați a instituției respective,

În motivarea acțiunii înaintate reprezentantul reclamanților a indicat că, activând în funcția nominalizată, în cadrul unei insitutuții de tip penitenciar, nu au fost luate în considerare actele normative, ce le conferă reclamanților anumite

drepturi la eliberarea din serviciul MAI al RM, la recalcularea eficientă a vechimii în muncă, fapt care poate să influențeze atât asupra recalculării vechimii în serviciu în cadrul MAI, ulterior asupra pensiei achitate și cuantumului acesteia, precum și dreptul la pensionare la o anumită vârstă și anume, dispozițiile Hotărârii Guvernului RM nr.78 din 21 februarie 1994, art.33 al.(2) al Legii Republicii Moldova cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17 decembrie 1996, în vigoare până la 21 martie 2008. Ținând cont de cele expuse, reclamanții au înaintat cereri prelabile pârâtului, solicitând a le comunica în totalitate vechimea în muncă, recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, eliberarea copiilor de pe carnetele de muncă, comunicarea perioadei de timp de muncă și serviciu, efectuată în cadrul izolatorului de detenție preventivă și de a le comunica dacă cad sub incidența actelor normative ale Guvernului nominalizate, beneficiind de avantajele stipulate. La cererile prelabile înaintate, reclamanții au primit răspunsuri evazive, cerințele nefiind satisfăcute, motiv din care consideră că drepturile le-au fost lezate.

Reclamanții consideră că angajatorul urmează să calculeze vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază pentru perioada de timp de activitate în cadrul acestuia, din considerentele că pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne și anume în subdiviziunile menționate, sunt supuși riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele reținute, arestate penal și contravențional, inclusiv contagioase. Riscul la care sunt supuși colaboratorii de poliție, pe parcursul serviciului în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău și din cadrul Izolatorului Detenție Preventivă a fost reflectat în cadrul Notei informative a Procuraturii mun.Chișinău nr.12-6d/04 din 15 decembrie 2004, în Nota informativă a Ministerului Justiției nr. 04/3883 din 17 mai 2006, actul comisiei formate de Direcția medicală a MAI nr. 17/7-55 din 24 noiembrie 2006, cât și prin Hotărârea Parlamentului Nr.37Q-XVI din 28 decembrie 2005. Totodată, făcând referire la prevederile pct. (8) lit.d) al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, art.33 alin.(2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), susține că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții și anume, instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Colaboratorii care efectuează serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în

muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărîrea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar. Or, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor din pct.8 al Hotărîrii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor solicită recunoașterea ilegală a refuzului MAI și IGP al MAI cu privire la efectuarea recalculării vechimii în muncă cu includerea în ea a avantajelor a două luni vechime pentru o lună în serviciu, pe perioada activității acestora în Izolatorul de Detenție Provizorie al CGP al MAI, actualmente al Direcției de Poliție al mun. Chișinău al IGP al MAI și obligarea MAI și IGP al MAI să efectueze recalculul pentru perioada de activitate a lui Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017, s-a admis cererea de chemare în judecată, s-au recunoscut ilegale refuzurile Inspectoratului General al Poliției nr.P-88/16 din 18 martie 2016 și nr.P-94/16 din 24 martie 2016, s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne să efectueze recalcularea vechimii în muncă lui Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor cu includerea în ea a avantajelor două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, pe perioada activității lor în cadrul Izolatorului de detenție provizorie.

În susținerea soluției date, instanța de fond a menționat prevederile pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar în care se menționează faptul că colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-le 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La 21 iunie 2017, Ministerul Afacerilor Interne a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 22 iunie 2017 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de apel solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanti să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 s-a dispus de a nu da curs cererii de apel înaintate de IGP al MAI, acordându-i termen până la data de 22 noiembrie 2017 pentru a prezenta cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul declarat.

La 01 noiembrie 2017 IGP al MAI a înlăturat neajunsul stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 și a prezentat cerere de apel motivată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și respectiv încheierea de corectare a omisiunii din 30 noiembrie 2017 s-au respins apelurile declarate de MAI și IGP al MAI și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 17 ianuarie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată (f.d. 146-148).

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul și-a întemeiat poziția pe dispozițiile art.430, 431, 432 alin.(2) lit. c), art. 434, 437, 445 alin.(1) lit. b) CPC și a indicat că activitatea intimaților Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor nu cade sub incidența prevederilor legale invocate de instanța ierarhic inferioară, din care considerente ultimii nu pot beneficia de calcularea vechimii în muncă cu înlesniri, iar condițiile de asigurare cu pensii a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne sunt stabilite în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

La 19 ianuarie 2018, Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată (f.d.151-157).

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de apel și instanța de fond nu au dat apreciere înscrisurilor prezentate de reprezentatul IGP al MAI, iar pricina a fost examinată unilateral, concluziile instanței fiind în contradicție cu materialele cauzei, implicit prevederilor legislației în vigoare, respectiv și soluția luată este una eronată.

La 30 martie 2018 Tomuz Vitalie, Juncu Ion și Orbu Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Corpaci Olga a depus referință asupra recursurilor declarate de MAI și IGP al MAI, solicitând respingerea recursurilor ca fiind

inadmisibile din considerentul că recurenții nu au invocat nici un temei juridic care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței ierarhic inferioare, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2017.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei recursurile declarate de MAI la 17 ianuarie 2018 și IGP al MAI la 19 ianuarie 2018 sunt depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de MAI și IGP al MAI în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursurile, declarate de Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean